

KRÍŽOVÁ CESTA NA PÚŤ MUŽOV 2021

Úvod

Pane, stojím pred tebou s celou svojou mužskou prirodzenosťou. So všetkou svojou mužskou silou, so všetkým mužským odhodlaním, so svojou mužskou vyrovnanosťou, so svojimi pevnými mužskými nervami, so svojimi nekolíšucimi emóciami.

Čo povieť, bratia? Neznejú tieto slová tak pekne a vznešene? Nechceli by sme presne takými byť? Dobrou správou je, že takými aj naozaj sme, ale... Stále viac sa na vlastnej koži presvedčujem o tom, že naše silné stránky dokážu byť zároveň aj našou najväčšou slabosťou. Zo sily sa stáva despotizmus, z odhodlania tvrdohlavosť, z vyrovnanosti pýcha, z pevných nervov chladnokrvnosť, z kontroly nad emóciami zas bezcitnosť a neláska. Atd'. atď'.

Od razu mám pocit, že sa ocitám v pasci vlastnej mužskosti, zamotaný v sieti, z ktorej sa nedokážem oslobodiť. Chcem dobre, veľmi sa snažím, no všetko okolo mňa sa rúca. Chcel by som vám, ozaj v pokore

a hlavne slobode, ponúknuť pár myšlienok na toto kráčanie muža za Ježišom. Oporným bodom budú verše Žalmu 116, rozdelené do jednotlivých zastavení.

Rozjímania a modlitby sú zase inšpirované myšlienkami poľského arcibiskupa Ryša. Tak skúsme to ešte raz...

Pane, stojím pred tebou s celou svojou mužskou prirodzenosťou. Takou pomotanou. Stojím pred tebou so všetkými otázkami, pochybnosťami, slabosťami, pokazenými vecami aj vzťahmi. Pane, buď mojím Osloboditeľom, Sprievodcom, Učiteľom, Stvoriteľom, Životom. Buď mojím všetkým.

1. Ježiš pred Pilátovým súdom

Milujem Pána, lebo vypočul môj prosebný hlas...

Vyšiel si z večeradla práve s týmto slovom. Milujem? Vedel si, že ideš na smrť a práve s týmto slovom si vyšiel? Ako dlho toto slovo v tebe pôsobilo? Opakoval si si ho, keď si stál pred Pilátom? Je ľahké hovoriť: „Milujem“, ľuďom, ktorí posudzujú, odsudzujú na smrť? Akokoľvek by sme tú smrť rozumeli: duchovne, fyzicky, civilne...

Viem, že to slovo ťa neopustilo, zosilňovalo sa v tebe a rástlo. Nestratil si ho niekde na ceste utrpenia. No ja myslím teraz na seba. Aké je to ľahké, vyhodit' ma z tejto lásky. Ako ľahko sa nechám vytlačiť, vytrhnúť z lásky, ktorú si pri tebe užívam. Obzvlášť rýchlo sa to deje, keď na mňa niekto ukáže prstom, keď pocítim na sebe nespravodlivosť, súd vyrieknutý bratom, posmešok či poníženie.

Pane, už teraz, na úplnom začiatku mojej cesty ťa chcem prosiť o milosť. Áno, o tvoju milosť, lebo moja sila je príliš slabá a odhodlanie krehké. Daj mi milosť, aby som sa nevzdával lásky, nezamieňal ju na pomstu a nenávisť.

2. Pán Ježiš berie kríž na svoje plecia

...lebo svoj sluch naklonil ku mne, kedykoľvek som ho vzýval...

O čo si prosil Otca, v momente, keď ti na plecia kládli brvno kríža? Aké slová počul Boh z tvojich úst?

K čomu naklonil svoj sluch? V liste Hebrejom sa píše, že v dňoch svojho pozemského života, takého poníženého, pokoreného života si so silným výkrikom a so slzami prednášal prosby a modlitby Otcovi a bol si vyslyšaný.

Ja tomu vôbec nerozumiem. Absolútne to nemôžem pochopiť. Práve v takých situáciách mám pocit, že Boh nepočuje, že si zapcháva uši pred mojím volaním. Aké je to obrovské pokušenie, aká veľká lož, keď si myslím, že vtedy, keď na mňa zvalujú kríž, tak Boh je hluchý. Neviem, ako znela tvoja modlitba, ale viem, že to bola modlitba bohabojnosti a poslušnosti.

Pane, pri tomto zastavení ťa chcem prosiť za všetkých, pre ktorých poslušnosť je krížom. Prosím ťa aj za seba samého, lebo aj pre mňa je poslušnosť krížom. Daj, aby som všetky tieto momenty dokázal prežiť v dôvere a s istotou, že Boh nakláňa svoj sluch aj k tým slovám, ktoré sa ani neodvážim vyriechnúť. Modli sa teraz so mnou: „Otče, buď vôľa tvoja!“

3. Pán Ježiš padá prvý raz

...omotali ma povrazy smrti a zmocnili sa ma úzkosti podsvetia, keď som sa ocitol v súžení a trápení...

Súženia a trápenia sami v sebe môžu byť úpadkom alebo príčinou úpadkov.

Múdrosť starobylej cirkvi učila, že smútok je jedným z hlavných hriechov. Vďaka za ti múdrosť aj za slovo radosti. Vďaka ti, že nechceš, aby človek bol pozbavený radosti a zotrúval v smútku.

Prosím ťa za tých, ktorí sa nechali premôcť smútkom a viac už neveria v radosť. Ukáž každému príčinu ich smútkov. Obzvlášť svojou mocou posilňuj tých, ktorých ovláda paralyzujúci smútok po hriechu. Obdaruj každého z nich novou nádejou z odpustenia. Z tvojho milosrdenstva. Možno dnes, možno zajtra. Pamätaj o každom hriešnikovi v momente jeho najväčšej hanby a znechutenia. Nech nikto nezostáva vlastným smútkom zamotaný v sieťach podsvetia, ako to hovorí dnešný žalm.

4. Pán Ježiš stretáva Matku

...vzýval som meno Pánovo: „Pane, zachráň môj život!“

Stretnutím s Máriou sa začína celá séria zastavení pri ľuďoch, ktorí ti prinášajú pomoc a potešenie. Stretnutie s Matkou ti síce neprinieslo telesnú pomoc, ale týkalo sa potešenia duše. Matka ti nevzala kríž, ani neutrela tvár. Ponúkla ti svoju prítomnosť a ľudskú blízkosť. Skutočná záchrana pre dušu.

A mne je tak ľahko nevšímať si potreby duše. Ako ľahko mi ide uspokojiť sa iba s tým, čo potrebuje telo. Potreby duše mojej, duší mojich bratov a sestier idú tak ľahko bokom.

Chcem sa pri tomto zastavení učiť od tvojej Matky. Mária, chcem sa učiť od teba, že to čo je najdôležitejšie, to čo mám vždy ochotne ponúkať blížnemu je prítomnosť. Blízkosť, práve taká, aká bola tá tvoja, plná vernosti a lásky dokáže spraviť, že ustupuje pocit bezradnosti. Aj keby som bol nemohúci v akejkol'vek inej veci, to stále môžem byť prítomný, verný a blízky. Veľakrát je človeku potrebná práve taká prvá pomoc, ktorá preniká hlbšie, ktorá pôsobí dlhšie. Tak sa zachraňuje duše. Nauč ma to.

5. Šimon pomáha Ježišovi dvíhať kríž

Milostivý a spravodlivý je Pán, náš Boh sa zľutúva.

Áno, taký je Boh. Taký si ty. Plný spravodlivosti a milosrdenstva.

Môžem ťa aj naďalej nazývať svojim Bohom? Aj vtedy, keď viem, že toľkokrát som nechotný, hľadím iba na seba, na svoje záujmy a potreby? Aj vtedy, keď pomôžem iba za cenu prinútenia? Pane, ako veľmi sa od teba odlišujem. Často aj keď robím dobro a pomáham, robím to bez milosrdenstva, akoby nasilu.

Pri tomto zastavení musím tak veľmi prosiť, aby si ma premieňal na svoj obraz a podobenstvo. Uzdrav ma svojim slovom. Vymaž z môjho jestvovania tú znetvorenú karikatúru. Vylieč ma zo „šimonovského“ syndrómu.

6. Veronika utiera Ježišovu tvár

Pán ochraňuje maličkých;

Maličká Veronika bola tebou chránená. Ochránil si ju pred tým šialeným a poblázneným davom. Obránil si ju pred vojakmi. Ustrážil si aj tú jej jedinú túžbu, rovnako maličkú, ako ona sama. Ako ti to malo pomôcť? To maličké gesto iba pár chvíľ pred smrťou. Aj v tradícii si tento drobný skutok uchránil pred zabudnutím. Bude sa o ňom hovoriť do konca sveta.

Pri tomto zastavení vidím, ako veľmi potrebujem, aby si ma premieňal a liečil. Všimam si toto tvoje zaľúbenie v tom, čo je slabé a maličké. Nauč ma vnímať všetky drobné veci. Chcem sa od teba učiť, čo to znamená vážiť si tých, ktorý sú maličký. Učiť sa, čo to znamená chrániť a zastat' sa tých, ktorými svet pohrda.

7. Druhý Ježišov pád

...pomohol mi, keď som bol v biede. Znova sa, duša moja, upokoj, lebo Pán ti dobre urobil...

Ozaj? Toto je tvoja skúsenosť? Toto si zažil pri siedmom zastavení? Pri tom úpadku, tvrdom až do samého prachu zeme. Nezastavil si sa však iba pri tom. Hovoríš mi aj o Otcovej pomoci.

Toľkokrát si mi už pomohol. Pri tomto zastavení ťa chcem zvelebovať, že mne slabému si preukazoval pomoc. Zakaždým som vstával s tvojou pomocou, vstával som tvojou silou a hnaný tvojou láskou. Nikdy som to nedokázal sám od seba. Každá z mojich slabostí mi prerástla cez hlavu. Našťastie neprerástla teba. Každá moja slabosť ma pohoršuje, no ty sa nepohoršuješ. Každá z mojich slabostí ma okráda o nádej, ale ty ostávaš nádejou. Bol som v biede, ale ty si mi pomohol. Vždy. Zakaždým.

8. Pán Ježiš potešuje plačúce ženy

...lebo môj život zachránil od smrti, moje oči od slz a moje nohy pred pádom

Oslobodzujúš oči od slz. Neberieš ich na ľahkú váhu. Nekývneš s ramenami, nepovieš s posmechom: „To len len emócia. Veď to prejde.“. Neotieraš slzy človeka, ale oslobodzujúš od nich. Aj tých ľudí, ktorí sú doslova v otroctve slz a smútku.

Pane, teraz ťa chcem prosiť o milosť, aby som rešpektoval slzy bratov a sestier. Daj mi milosť, aby som si v pokore dokázal uvedomiť, že sú slzy, od ktorých môžeš oslobodiť iba ty. Zbav ma pokušenia odstraňovať slzy násilu, rýchlo, bezcitne a bez lásky. Obdar ma trepezlivosťou, aby som sa sám a na svoj spôsob nepúšťal do bolestí druhých. Nech radšej ukazujem na teba. Nech radšej privádzam k tebe.

9. Tretí Ježišov pád

*Pred tvárou Pána budem kráčať v krajine žijúcich.
Dôveroval som, aj keď som povedal: „Som veľmi
pokorený.“*

Odkiaľ sa berie sila v nohách? Z blízkosti Boha.
Budem kráčať pred tvárou Boha. Tvoja blízkosť nám
dodáva silu.

Stále si blízko. Nedokážem ťa vyhnáť z môjho života
žiadnym svojím úpadkom. Čím hlbšie upadám, tým
bližšie si pri mne. Dokážeš kvôli mne zanechať hoc aj
99 oviec.

Chcem sa od teba naučiť spôsobu, ako byť blízko
človeka. Tak, aby moja blízkosť pomohla, povzbudila,
povzniesla. Chcem sa pri tebe zbaviť takej tej mojej
prítomnosti, ktorá ponižuje, obviňuje, hodnotí
a odsudzuje, ktorá odoberá silu a zraňuje.

10. Pán Ježiš obnažený zo šiat

*Dôveroval som, aj keď v rozrušení som vyriekol:
„Všetci ľudia klamú.“*

Mal si na pamäti tieto slová aj vtedy, keď si stál pred ľuďmi ako baránok zadržaný zo všetkého? Sám v rukách katov. Nebol si zadržaný iba zo šiat. Bol si zadržaný zo svojich učeníkov, nebol tam žiaden. Bol si zadržaný od tých, ktorí za tebou celé dni chodili a ohlasovali ťa za kráľa. Obdivovali ťa, a teraz si ich pozbavený.

Myslím teraz aj na tvoj spodný odev, nezošívaný, v celku tkaný od vrchu až po spodok. V tomto odeve Tradícia od počiatku videla cirkev. Teraz je odtrhnutý od tvojho tela. Strašný pohľad. Cirkev, ktorá odpadá od tebe. Cirkev, ktorú ti ukradli. Ty si však nenecháš ukradnúť svoju cirkev zo svojho srdca.

Prosím ťa, vri mi hlboko do pamäte tento obraz. Nech nikdy nezabudnem, že som hlboko v tvojom srdci. Nedá sa rozdeliť nás. Nie som žiadnou náhodou, ale tvojím tajomným Telom. Nedá sa rozdeliť nás. Nie si žiadnym dodatkom, okrasou, hračkou na zaplnenie voľného času, ale si mojou Hlavou. Každý človek klame. Toľkokrát som ťa sklamal. A ty zostávaš verný. Stále mi opakuješ, že sme jedno telo, že som tvoja cirkev a že nič nás nerozdelí.

11. Pán Ježiš pribitý na kríž

Čím sa odvd'ačím Pánovi za všetko, čo mi dal? Vezmem kalich spásy a budem vzývať meno Pánovo. Pánovi splním svoje sľuby pred všetkým jeho ľudom.

Pred všetkým jeho ľudom, splním svoje sľuby. Práve toto slovo si mal pred sebou, keď si visel na kríži. Pamätal si na svoj sľub daný Otcovi. Hovorili ti: „Zostúp z kríža!“ Ty si nezostúpil.

Vo svojom živote som dal niekoľko sľubov. Sú rôzne. Niektoré podstatné, iné zas menej. Tie na „dobu určitú“ aj tie do konca života. Žiaden z týchto sľubov som však vtedy nevnímal ako kríž. Keď som ho dával, nepredstavoval som si bolesť, utrpenie a umieranie. Teraz však už o krížoch niečo viem. Začúvam, a to veľmi často, ten istý hlas: „Zostúp z kríža! Nechaj ho tak! Už máš toho dost!“

Z kríža sa nezostupuje. Nie vtedy, keď má zmysel. Pane, pri tomto zastavení ťa chcem prosiť, aby si ma priklincoval k mojim sľubom. Chcem ťa prosiť, aby si mi dával silu všetko znášať. Očisťuj moju myseľ, aby som videl zmysel vo vernosti sľubom, ktoré som pred tebou zložil. Nechcem zostupovať z kríža. Veď každý sľub má význam pre celý ľud. Každý, kňazský, rehoľný, manželský, poslanecký, sľub otca či matky.

Dáva zmysel a posilňuje celý ľud. Ochraňuj nás pred pokušením myslieť si, že všetko je to len naša súkromná vec, že je to len o tom, ako sa my sami rozhodneme. Daj nám chápať aj tento širší zmysel.

12. Pán Ježiš umiera na kríži.

V Pánových očiach má veľkú cenu smrť jeho svätých.

Nedá sa vyčíslieť hodnota obety žiadneho verného a spravodlivého človeka. Tým viac sa nedá naceniť tvoja obeta. Smrť pravého Boha a človeka pravého. Tvoja smrť je výkupným za môj život. Cenou za všetko. Za moje hriechy, za moje slabosti, za moje otroctva, za môj večný život, za Božie kráľovstvo pre mňa. Za toto všetko si zaplatil. Drahocenná je táto tvoja obeta v Pánových očiach.

Mala by byť rovnako drahocenná aj v mojich očiach. Teraz v tejto chvíli to viem, je mi to jasné. S hrôzou si pripomínam momenty, kedy takou vzácnou pre mňa nebola. Vyberal som si iné veci, zdanlivo vzácnejšie. Poprehadzoval som si priority. Koľkokrát som si hlúpo a nerozumne vyberal. Veci bez akejkol'vek hodnoty, „šmejdy“, falzifikáty, všetko len na krátko bez dlhšej trvanlivosti. Napriek tomu platíš za mňa tú najvyššiu cenu. Platíš za mňa, ale ma nekupuješ. Platíš a vykupuješ ma pre slobodu. Premýšľam nad tým, ako ma pokušiteľ kúpil za nič, ani nie za centy, len za hrdzavé pliešky. Predal som sa mu, zakaždým do otroctva. Daj, aby som nikdy nezabúdal na tvoju drahocennú smrť.

13. Pán sňatý z kríža a vložený do náruče Matky

Pane, som tvoj sluha, som tvoj sluha a syn tvojej služobnice. Ty si mi putá rozviazal...

Od svojej Matky si sa mohol učiť nielen to, ako žiť v ľudskom tele, ale aj to, ako počúvať a byť slovu poslušný. Úžasný a predivný Boh, učiaci sa od tichého a pokorného človeka. Od matky. Nikdy nás neprestaneš prekvapovať. Nikdy sa neprestaneš stretávať s človekom. Neprestaneš ho pozorovať, neprestaneš sa učiť hľadieť na veci jeho očami, chápať jeho myslenie. Úžasný Boh, pokornejší než jeho stvorenie.

Ako mi je hlúpo z dôvodu mojej pýchy, mojej nenapraviteľnosti a nepoučiteľnosti. Ved' ja sa ani od teba nedokážem učiť, a nie to, aby som ešte chcel chápať druhého človeka.

14. Ježiš vložený do hrobu

...obetu chvály ti prinesiem a budem vzývať meno Pánovo. Splním svoje sľuby Pánovi pred všetkým jeho ľudom v nádvoriach domu Pánovho, uprostred teba, Jeruzalem. Aleluja.

Týmito slovami sa končí tento žalm. Žalm oslavný tých, ktorých si vyslobodil z egyptského otroctva, ktorých si previedol cez Červené more a sprevádzal si ich púšťou. Preto sa končí oslavným „Aleluja!“ Práve toto radostné zvolanie znie pri tvojom hrobe. Pri hrobe, ktorý je plný svetla, nádej, radosti, nového začiatku.

Zvelebujem ťa Bože veľkonočného víťazstva.
Zvelebujem ťa, Bože smrti a života. Zvelebujem ťa, Bože hrobu a zmŕtvychvstania. Zvelebujem ťa, Bože obety a eucharistie. Zvelebujem ťa, Bože môjho umierania a môjho vzkriesenia. Zvelebujem ťa, že hrob nie je tvojím posledným slovom. Aleluja.